

(45) અધોદત્તેભ્યઃ નામરૂપેભ્યઃ ચતુર્થી વિભક્તિઃ એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । (1)

નગરાત્ નગરાય, નગરસ્ય

(46) અધોદત્તેભ્યઃ નામરૂપેભ્યઃ પંચમી વિભક્તિઃ એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । (1)

મત્યા, મતેઃ, મત્યોઃ

(47) ઉપપદ વિભક્તે પ્રયોગં કૃત્વા રિક્તસ્થાનં પૂરયત । (1)

સ..... નિકષા સંગત્ય સવિનયમ્ આહ ।

(તાં, તાસાં, તસ્યાઃ)

(48) પ્રકોષ્ટાત્ યુક્તં સંખ્યાપદં ચિત્વા રિક્તસ્થાનં પૂરયત । (1)

ગમનમાર્ગે વિઘ્નાઃ ભવન્તિ । (ચત્વારઃ, ચત્સ્રઃ, ચત્વારિ)

(49) રેખાંકિત પદસ્ય કૃદન્ત પ્રકારં વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । (1)

આસનસ્થેન એવં ભવતા શ્રોતવ્યઃ જનાર્દનસ્ય સન્દેશઃ ?

(હેત્વર્થ, કર્મણિ, વિધ્યર્થ)

(50) અધોદત્તસ્યઃ સન્ધિવિચ્છેદં દત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । (1)

પિત્રાદેશઃ

(પિત્ + રાદેશઃ, પિતુઃ + આદેશઃ, પિતૃ + આદેશ)

(51) અધોદત્તેભ્યઃ સન્ધિયુક્તં પદં દત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । (1)

કદા + અપિ

(કદાપિ, કદપિ, કદાઽપિ)

● અધોદત્તયોઃ સામાસિકપદયોઃ સમાસ પ્રકારૌ દત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । (2)

(52) મયૂરરૂપમ્ (ષષ્ઠી તત્પુરુષ, बहुव्रीहि, द्वन्द्व)

(53) ગુણદોષયોઃ (ઇતરેતર દ્વન્દ્વ, बहुव्रीहि, षष्ठी तत्पुरुष)

SECTION - E

● (54) અધોદત્તાનિ વાક્યાનિ કથાનકક્રમાનુસારેણ સ્થાપયત । (4)

● નીચે આપેલા વાક્યો કથાનક ક્રમાનુસાર ગોઠવો.

(1) એવં કથં ભવેત્ । મો વચ્ચક ! ત્વં મિથ્યા વદસિ ।

(2) નિર્જીવાનાં પાત્રાણાં મરણં કથં સમ્ભવતિ ?

(3) યાનિ પાત્રાણિ ભવન્તિઃ દત્તાનિ તાનિ મમ ગૃહે મૃતાનિ ।

(4) પૂર્વ જાતાનિ પાત્રાણિ ભવતઃ ગૃહે વિલસન્તિ ।

● (55) અધોદત્તં ગદ્યખંડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત । (4)

● નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.

પુરા ભારતવર્ષે કપિલવસ્તુનામિ નગરે શુદ્ધોદનો નામ નરપતિઃ આસીત્ । માયાદેવી તસ્ય ભાર્યા આસીત્ । તયોઃ એવ આત્મજસ્ય સિદ્ધાર્થ ઇતિ અભિધાનમ્ આસીત્ । અસૌ રાજપુત્ર ગુણવાન્ રૂપવાન્ બલવાન્ આસીત્ । તસ્ય જન્મનઃ સપ્તમે દિને તસ્ય માતા દિવં ગતા । તતઃ પ્રભૃતિ શુદ્ધોદનઃ સિદ્ધાર્થ મહતા સ્નેહેન અપોષત્ । બાલ્યકાલે શીઘ્રમેવ સઃ સર્વાસુ વિદ્યાસુ કલાસુ ચ કુશલઃ અભવત્ ।

પ્રશ્ના : (1) શુદ્ધોદનો નામ નરપતિઃ કસ્મિન્ નગરે આસીત્ ?

(2) માયાદેવી-શુદ્ધોદનયોઃ પુત્રસ્ય નામ કિમ્ ?

(3) રાજપુત્રઃ કીદૃશઃ આસીત્ ?

(4) શુદ્ધોદનઃ સિદ્ધાર્થ કિમર્થ કથં ચ અપોષયત્ ?

● કર્તા - કૃતિનાં યોગ્ય મેલનં કુરુત । (કોઽપિ દ્વયોઃ) (2)

● કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો.

‘અ’

‘બ’

(56) બાણભટ્ટઃ ।

(1) મહાભારતમ્

(57) વાલ્મીકિ

(2) રામાયણમ્

(58) મહાકવિઃ ભાસઃ -

(3) હર્ષચરિતમ્

(4) દૂતઘટોત્કમ્

● રેખાંકિત પદાનિ શુદ્ધાનિ કૃત્વા ગદ્યખંડં પુનઃ લિખત । (3)

(કાન્યઽપિ ત્રીણિ)

● રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરી ગદ્યખંડ ફરીથી લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(59) ચંપક-કદામ્બ-સપ્તપર્ણ-ચંદન-તગર-ખદિર-કદલીસમવકીર્ણ

માલતી લતા-મંડપ-મંડિતં સુઘાવહમહો સ્મણીયં ખલુ હૃદં ઉદ્ધાનમ્ ।

● અધોદત્તસ્ય શ્લોકસ્ય ગુર્જરભાષાયામ્ અનુવાદં કૃત્વા અર્થવિસ્તારં કુરુત । (કોઽપિ એકઃ) (3)

● આપેલ શ્લોકોનો અનુવાદ કરી તેનો અર્થવિસ્તાર કરો. (કોઈપણ એક)

(60) શ્રદ્ધાવાન્ લભતે જ્ઞાનં તત્પરઃ સંયતેન્દ્રિયઃ ।

જ્ઞાનં લબ્ધ્વા પરાં શાન્તિમચિરેણાધિગચ્છતિ ॥

(61) સુજનો ન યાતિ વૈરં પરહિતનિરતો વિનાશકાલેઽપિ ।

છેદેઽપિ ચન્દનતરુઃ સુરભયતિ મુખં કુઠારસ્ય ॥

PAPER-3

SECTION - A

સૂચનાઓ : (1) આ પત્રપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.

(2) પ્રશ્નોના ક્રમાંક 1 થી 61 છે.

(3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.

(4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

(5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમાંકમાં લખવા.

● અધોદત્તસ્ય ગદ્યખંડસ્ય માતૃભાષાયામ્ અનુવાદં કુરુત ।

(કોઽપિ એકઃ)

(04)

● નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો.

(કોઈપણ એક)

(1) ગદ્ગાતીરે એકઃ ગુરુઃ શિષ્યેણ સહ વર્તમાનઃ આસીત્ । સ જલપ્રવાહેણ નીયમાનં કચ્ચન કાષ્ઠખંડં દર્શયન્ શિષ્યમાહ-અયં જલ પ્રવાહેણ સહ સમુદ્રં પ્રાપ્સ્યતિ, પરન્તુ ગમનમાર્ગે તીરે સંલગ્નતા, ભારાધિક્યેન જલે નિમગ્નતા, આવર્તપાતતા નદીજલવિયોગશ્ચેતિ ચત્વારો વિઘ્નાઃ ન ભવેયુઃ તદા એવ ।

ગુરુગ્રે ઉપદિશતિ શિષ્યમ્ । વયં સર્વે માનવાઃ અપિ કાષ્ઠખંડા ઇવ । અસ્માકં જીવનમેવ નદી । પરિવારઃ પ્રવાહરૂપઃ । તત્ર સ્નેહરૂપં જલં વહતિ ।

અથવા

- (2) व्यतीतेऽपि एकमासे यदा कूटनाथः पात्राणि न प्रत्यर्पितवान् तदा चिन्तामापन्नः वित्तदासः कूटनाथगृहं गत्वा स्वकीयानि पात्राणि अयाचत। कूटनाथः सशोकम् अकथयत्, “भवतः सर्वाणि पात्राणि मृतानि।” वित्तदासः कोपाविष्टः सन् अकथयत्, “एवं कथं भवेत्। भो वज्रकः! त्वं मिथ्या वदसि। निर्जीवानां पात्राणां मरणं कथं सम्भवति।”

- अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानाम् संस्कृतभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (2)

- नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नोत्तराणां उत्तर संस्कृतभाषायां लिखत। (कोईपल जे)

- (3) स्वर्णादयः सन्ति ?
 (अ) पशवः (ब) धातवः (क) मनुष्याः (ड) भिन्नाः
 (4) युवकः कीदृशः आसीत् ?
 (अ) भग्नहृत् (ब) भग्नदन्तः
 (क) भग्नगण्डः (ड) भग्नपादः
 (5) हेमचन्द्राचार्येण विरचितस्य कोषग्रन्थस्य नाम किमस्ति ?
 (अ) भट्टिकाव्यम् (ब) अभिधानचिन्तामणि
 (क) काव्यालंकार (ड) अमरकोषः

- अधोदत्तानां प्रश्नानाम् गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (4)
 (कयोरपि द्वयोः)

- नीचे आपेला प्रश्नोत्तराणां उत्तर गुजराती भाषायां लिखत। (कोईपल जे)

- (6) सरोवर जોઈને माछीमारोએ શો વિચાર કર્યો?
 (7) બ્રહ્મા ક્ષમા અંગે શું કહે છે ?
 (8) અજાણ્યા પુરુષને જોઈને અર્જુનને કેમ આશ્ચર્ય થયું ?

- अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (2)
 (कस्यपि एकस्य)

- नीचे आपेला विषय पर टूंकनोंध लिखत। (कोईपल जे)

- (9) गुणवती कन्यानुं आयोजन
 (10) हेमचन्द्राचार्ये रचेली साहित्यनुं वर्णन करो.

- अधोदत्तं गद्यखण्ड पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत। (4)

- नीचे आपेला गद्यखण्ड वांछीने प्रश्नोत्तराणां उत्तर संस्कृतभाषायां लिखत।

- (11) कश्चित्कालान्तरं सः तृषामनुभूतवान्, अभ्यागतेन तेन अश्व एको याचितः। याचिताश्चोऽसौ अश्वमारुह्य जलं पातुं नगरादबहिः स्थितमेकं परिचितपूर्वं सरोवरं गतवान् तत्र यदा सः जलपानाय उद्यतो भवति, तदा कस्यचित् पुरुषस्य ध्वनिं श्रुतवान्- “महाशय, सगरम् इदं जलम् अधुना अपेयमस्ति.” अर्जुनः साश्चर्यः तमदृष्टपूर्वं पुरुषः पृच्छति, “कथमिदं सगरं जलम्- प्रकृतिनिर्माताः सरोवराः तु सर्वदैव पेयजलाः एव भवन्तीति.”

- प्रश्नः (A) अर्जुनः कदा तृषाम् अनुभवति ?
 (B) सरोवरस्य जलं किदृशम् आसीत् ?
 (C) अर्जुनः अश्वम् आरुह्य कुत्र गतवान् ?
 (D) अर्जुनः तं दृष्टपूर्वं पुरुषं किं पृच्छति ?

SECTION - B

- अधोदत्तं पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (4)
 (कस्यपि एकस्य)

- नीचे आपेला पद्यखण्डस्य गुजराती भाषायां अनुवाद करो.
 (कोईपल जे)

- (12) (A) पाठशालां समं मित्रैः गच्छ पाठं तथा पठ।
 एवं समादिशत् पुत्रं तातः पुत्र तातः पुत्रहिते रतः ॥
 (B) त्यज दुर्जनसंसर्गं भज साधुसमागमम्।
 कुरु पुण्यमहोरात्रं स्मर नाम हरेः सदा ॥
 (13) (A) पिनाक-फणि-बालेन्दु-भस्म-मन्दाकिनीयुता।
 पवर्गरचिता मूर्तिरपवर्गप्रदास्तु वः ॥
 (B) अपूर्वोऽयं मया दृष्टः कान्तः कमललोचने।
 शोऽन्तरं यो विजानाति स विद्वान्नात्र संशयः ॥

- अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृते लिखत। (2)
 (कयोरपि द्वयोः)

- नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नोत्तराणां उत्तर संस्कृतभाषायां लिखत। (कोईपल जे)

- (14) सद्भिः लीलया प्रोक्तं कीदृशम् ?
 (अ) अचलम् (ब) चलम्
 (क) नश्वरम् (ड) असत्यम्
 (15) सीतायाः अयनयनकाले जटायुः कुत्र तिष्ठन् आसीत् ?
 (अ) वनस्पतिम् (ब) पर्वतशृङ्गाम्
 (क) रथम् (ड) समीपम्
 (16) दुःखानि अनुभूय किं शोभते ?
 (अ) धर्मः (ब) धनम् (क) विद्या (ड) सुखम्

- अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखत। (4)
 (कोऽपि त्रयः)

- नीचे आपेला प्रश्नोत्तराणां उत्तर गुजराती भाषायां लिखत। (कोईपल जे)

- (17) કઈ કઈ પરિસ્થિતિમાં ભક્ત માતાને રક્ષણ કરવા પ્રાર્થે છે?
 (18) આપત્તિમાં અને પ્રતિજ્ઞાપાલનમાં કોને આદર્શ માનવા જોઈએ?
 શા માટે ?
 (19) જટાયુ પાસે કયા આયુધો હતા?
 (20) પતિ પ્રત્યે પત્ની કેવી વાણી ઉચ્ચારવી જોઈએ?

- श्लोकपूर्ति कुरुत। (कयोरपि द्वयोः) (4)

- श्लोकपूर्ति करो. (कोईपल जे)

- (21) यस्मानोद्विजते मे प्रियः ॥
 (22) सर्वे भवन्तु भवेत् ॥
 (23) सं गच्छध्वं उपासते ॥

SECTION - C

- अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यापि एकस्य) (4)

- नीचे आपेला नाट्यखण्डस्य गुजराती भाषायां अनुवाद करो.
 (कोईपल जे)

- (24) સુનીતઃ - ન જાનામિ । પ્રથમં કથયતુ યત્ પ્રસ્તરાદયઃ કિં કુર્વન્તિ ?
 પુનિતઃ - પ્રસ્તરાદયસ્તુ અચેતનાઃ સન્તિ, તે સ્વયં ક્રિયાં કર્તુ સમર્થાઃ ન ભવન્તિ । અતઃ તે તથૈવ તિષ્ઠન્તિ ।
 સુનીતઃ - સચેતનાઃ પશવઃ પશ્ચિણશ્ચ કિં કુર્વન્તિ ?
 પુનિતઃ - એતે ઘટનયા ઉત્થિતાત્ ધ્વનેઃ ભયમનુભવન્તિ । અતઃ ઘટનાસ્થલાત્ દૂરે ધાવન્તિ ।

- (25) चाणक्यः - भोः श्रेष्ठिन्। चन्द्रगुप्तस्य राज्ये अपरिग्रहः छलानाम्। तत् समर्पयितव्यः राक्षसस्य गृहजनः। अच्छलेन भवितव्यम् भवता।
चन्दनदासः - आर्य। ननु विज्ञापयामि, तस्मिन् समये आसीत् मम गृहे अमात्यराक्षसस्य गृहजनः।
चाणक्यः - अथ इदानीं क्व गतः।
चन्दनदासः - न जानामि कुत्र गतः।

- अधोदत्तस्य वाक्ये कः वदति इति लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (2)

- नीचेना वाक्यो कोल ओले छे ते लणो. (कोरपल ले)

अ

ब

- (26) वयमपि खलु रौदाः राक्षसोग्रस्वभावाः। - शकुनिः
(27) मयूरः खलु एषः। - दुर्योधनः
(28) द्वितीयं कार्यं किमस्ति ? - परिव्राजकः
- सुनितः

- अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायां लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (4)

- नीचे आपेला प्रश्नोना उत्तर गुजराती भाषाभां लणो. (कोरपल ले)

- (29) याज्ञक्य चंदनदासने कर्छी रीते लय भतावे छे?
(30) शांडिल्य उद्यानमां प्रवेशतां केम लय अनुभवे छे?
(31) अभिमन्युनुं भृत्युं थतां अर्जुने करेला विवाप विशेषे लणो.

- अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (4)
(कयोरपि द्वयोः)

- नीचे आपेला विषय पर टूंकनोध लणो. (कोरपल ले)

- (32) जतुगुल
(33) शांडिल्य
(34) प्रकाशम्

- कोष्ठकगतानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत। (कयोरपि द्वयोः) (2)

- कौंसभां आपेला पढोलो उपयोग करीले वाक्यो बनावो. (कोरपल ले)

- (35) तमे राक्षसना परिवारने रक्षो छो.
(युष्मद् राक्षस गृहजन रक्ष)
(36) पथ्थरो अचेतन छोय छे.
(प्रस्तर अचेतन भू)
(37) पुराणो ज्ञाननारी भारी माता पासेथी मे सांलभ्युं.
(पौराणिक अस्मद् मातृ शृ)

SECTION - D

- अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत।

- नीचे आपेला प्रश्नोना सूचना मुजल उत्तर लणो.

- (38) 'समरः' - शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
निदाधः, कल्याणम्, युद्धम्
(39) 'स्वकीयम्' - शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
परकीयम्, परजीवम्, परहयम्

- (40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमान कालस्य मध्यमपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
समाचरतः, समाचरथ, समाचरावः

- (41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य मध्यमपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
करिष्यसे, करिष्येथे, करिष्येते

- (42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थस्य अन्यपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
मिलस्व, मिल, मिलताम्

- (43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थस्य अन्यपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
कथयेत्, कथयेताम्, कथयेयुः

- (44) अधोदत्तेभ्यः वाक्येभ्यः 'स्म' प्रयोगं कृत्वा वाक्यं पुनः चित्वा लिखत। (1)
(क) जनाः तेन सह संलग्नाः अभवन् स्म।
(ख) जनाः तेन सह संलग्नाः भवन्ति स्म।
(ग) जनाः तेन सह संलग्नाः भवति स्म।

- (45) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः द्वितीया विभक्तिः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
धीवरं, धीवरस्य, धीवरैः

- (46) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः षष्ठी विभक्तिः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
जलाशयस्य, जलाशययोः, जलाशयानाम्

- (47) उपपदविभक्तेः प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)
अनागतविधाता सह निष्क्रान्तः।
(परिजनं, परिजनस्य, परिजनेन)

- (48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)
संस्कृतभाषायां वचनानि सन्ति। (त्रयः, त्रीणि, त्रिभ्यः)

- (49) रेखांकित पदस्य कृदन्त प्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
अनिता रुग्णालयं गन्तुम् इच्छति।
(सम्बधक, हेत्वर्थ, कर्माणि)

- (50) अधोदत्तस्यः सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
अद्यैव (आद्य + एव, अद्य + एव, अद्ये + व)

- (51) अधोदत्तेभ्यः सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
अत्र + आगम्य (अत्रगम्य, अत्रागम्य, अत्रगाम्य)

- अधोदत्तयोः सामासिकपदयोः समासप्रकारौ दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (2)

- (52) गानसरस्वतीं (बहुव्रीहि, षष्ठी तत्पुरुष, कर्मधारय)
(53) अहोरात्रम् (समाहार द्वन्द्व, इतरेतर द्वन्द्व, बहुव्रीहि)

SECTION - E

- (54) અધોદત્તાનિ વાક્યાનિ કથાનકક્રમાનુસારેણ પુનઃ લિખિત । (4)
- નીચે આપેલા વાક્યો કથાનક ક્રમાનુસાર ગોઠવો.
 - (1) નાસ્તિ દારવિહીનાનામ્ અનનુરૂપગુણદારાણાં ચ સુખમ્ ।
 - (2) સ યદા સ્વકીયસ્ય જીવનસ્ય દ્વાવિંશતિતમે વર્ષે પ્રવિષ્ટસ્તદા ચિન્તામાપનનઃ ।
 - (3) કાલીનગરે શક્તિકુમારો નામ એકઃ શ્રેષ્ઠપુત્રઃ પ્રતિવસતિ સ્મ ।
 - (4) તત્કથં ગુણવર્તીં ભાર્યામ્ અહં વિન્દેયમિતિ ।

- (55) અધોદત્તં ગદ્યખંડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત । (4)

- નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.

અસ્તિ કસ્મિંશ્ચિદ્ વનોદેશે બહુબકસનાથઃ વટપાદપઃ ।
તસ્ય કોટરે કૃષ્ણસર્પઃ પ્રતિવસતિ સ્મ । સ ચ બક-બાલકાન્-
અજાતપક્ષાન્ અપિ સદૈવ ભક્ષયન્ કાલં નયતિ । અથ એકઃ બકઃ
તેન ભક્ષિતાનિ અપત્યાનિ દૃષ્ટ્વા શિશુવૈરાગ્યાત્ સરઃ તીરમ્
આસાદ્ય બાષ્પપૂરિતનયનઃ અધોમુખઃ તિષ્ઠતિ ।

- પ્રશ્ના : (1) વટપાદપસ્ય નામ કિમ્ ?
(2) વટપાદપસ્ય કોટરે કઃ પ્રતિવસતિ સ્મ ?
(3) કૃષ્ણસર્પઃ કથં (કયારિત્યા) કાલં નપતિ ?
(4) બકઃ સરસ્વતીરમ્ આસાદ્ય કથં તિષ્ઠતિ ?

- કર્તા - કૃતિનાં યોગ્ય મેલનં કુરુત । (કોઽપિ દ્વયોઃ) (2)

- કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો.

‘અ’	‘બ’
(56) બાળભટ્ટઃ	(1) કાદમ્બરી
(57) કાલિદાસઃ	(2) ઉત્તરરામચરિતમ્
(58) આર્યસૂરઃ -	(3) માલવિકાગ્નિમિત્રમ્
	(4) જાતકમાલા

- રેખાકિતાનિ પદાનિ શુદ્ધાનિ કૃત્વા ગદ્યખંડં પુનઃ લિખત । (3)
(કાન્યઽપિ ત્રીણ)

- રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરી ગદ્યખંડ ફરીથી લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(59) ગુર્જરપ્રદેશે લબ્ધજનિરયમ્ હેમચંદ્રાચાર્યઃ ન કેવલમ્ ગુર્જરપ્રાંતેઽપિ
સમગ્રેઽપિ સંસ્કૃતસાહિત્યકાશે સૂર્યવત્ પ્રકાશતે ।

- અધોદત્તસ્ય શ્લોકસ્ય ગુર્જરભાષાયામ્ અનુવાદં કૃત્વા અર્થવિસ્તારં
કુરુત । (કોઽપિ એકઃ) (3)

- આપેલ શ્લોકોનો અનુવાદ કરી તેનો અર્થવિસ્તાર કરો. (કોઈપણ એક)

(60) સદ્ધિસ્તુ લીલયા પ્રોક્તં શિલાલિખિતમક્ષરમ્ ।
અસિદ્ધઃ શપથેનાપિ જલે લિખિતમક્ષરમ્ ॥

અથવા

(61) કર્મણ્યેવાધિકારસ્તે મા ફલેષુ કદાચન ।
મા કર્મ ફલહેતુર્ભૂઃ મા તે સદ્જ્ઞોઽસ્ત્વકર્મણિ ॥

PAPER-4

SECTION - A

- સૂચનાઓ : (1) આ પશ્ચપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.
(2) પ્રશ્નોના ક્રમાંક 1 થી 61 છે.
(3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.
(4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
(5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમાંક લખવા.

- અધોદત્તસ્ય ગદ્યખંડસ્ય માતૃભાષાયામ્ અનુવાદં કુરુત ।
(કોઽપિ એકઃ) (04)

- નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો.
(કોઈપણ એક)

(1) બ્રહ્મન્, ન ચ્લુ સાધુસવિતોઽયં પન્થાઃ યેનાસિ પ્રવૃત્તઃ ।
નિહન્ત્યેષ પરસ્તાત્ । ઇન્દ્રિયાશ્વસમુત્થાપિતં હિ રજઃ કલુષયતિ દૃષ્ટિમ્
અનશ્વજિતામ્ । કિયદ્ દૂરં વા ચક્ષુરીક્ષતે । વિશુદ્ધયા હિ ધિયા પશ્યન્તિ
કૃતબુદ્ધયઃ સર્વાન્ અર્થાન્ અસતઃ સતો વા । નિર્સર્ગવિરોધિની ચેયં પયઃ
પાવકયોરિવ ધર્મક્રોધયોરેકત્ર વૃત્તિઃ । અલોકમપહાય કથં તમસિ
નિમજ્જસિ । ક્ષમા હિ મૂલં સર્વતપસામ્ । **અથવા**

(2) પરિવારાત્ મુખત્વમ્ એવ નદીજલવિયોગઃ । સામાન્યતયા પરિવારે
નિવસન્તઃ એવ વયં સંસારસમુદ્રં પ્રાપ્તું સમર્થાઃ ભવામઃ । પરન્તુ યદિ કશ્ચિત્
જનઃ સ્વાર્થવશાત્ ક્રોધવશાત્ વા પરિવારાત્ પ્રતિમુખો ભવતિ, સોઽપિ નદી
(પરિવાર) - જલ (સ્નેહ) - વિયુક્તઃ કદાચિદપિ જ્ઞાનેન સુખેન ચ પૂર્ણમ્
આનન્દમયં સંસારસમુદ્રં ન પ્રાપ્નોતિ ।

- અધોદત્તાનાં સંસ્કૃત પ્રશ્નાનામ્ સંસ્કૃતભાષાયામ્ ઉત્તરાણિ લિખત ।
(કયોરપિ દ્વયોઃ) (2)

- નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)

- (3) કેન રૂપેણ પદાર્થા પરસ્પરં ભિન્નાઃ પ્રતીયન્તે ?
(A) આકારેણ (B) સત્તારૂપેણ
(C) મૂલ્યેન (D) પ્રદેશરૂપેણ
(4) ભટ્ટસ્ય (સૈનિકસ્ય) પુત્રઃ કીદશે કૂપે પતિતઃ ?
(A) નિર્જલે (B) ગમ્ભીરે (C) ક્ષીણજલે (D) વિશાલે
(5) ધીવરૈઃ ઉક્તમ્, અદ્ય અસ્માકં વૃત્તિઃ ।
(A) સજ્જાતા (B) સજ્જાતઃ
(C) સજ્જાતિઃ (D) સજ્જાતમ્

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ્ ગુર્જરભાષાયામ્ ઉત્તરાણિ લિખત । (4)
(કયોરપિ દ્વયોઃ)

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)

- (6) ગુણવતી કન્યા શું વેચે છે અને તેનાથી શું મેળવે છે ?
(7) અર્જુન સરોવરનું પાણી પીવા ગયો ત્યારે તેને અજાણ્યા પુરુષે શું કહ્યું ?
(8) લેખકે મનુષ્યોને કાષ્ઠખંડ જેવા શા માટે કહ્યા છે ?

- અધોદત્તસ્ય વિષયસ્ય ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણી લિખત । (2)
(કસ્યપિ એકસ્ય)